

Förslag till yttrande
Dnr KFKS 2020/898
Remissinstansens
ärendenummer:
NTN 2017/444

avfallsplan2026@nacka.se

Yttrande över ny renhållningsordning för Nacka kommun

Kommunstyrelsen yttrar sig över avfallsplanen med tillhörande handlingsplan, samt över avfallsföreskrifterna. Kommunstyrelsen vill särskilt lyfta konsekvenser på stadsutvecklingen samt behovet av att säkra att ambitionerna i avfallsplanen kan uppnås.

Förslagen till åtgärder ställer höga krav på en god samverkan både inom kommunen, med bolagen samt med verksamheter och byggaktörer i kommunen. Kommunstyrelsen ser positivt på att åtgärderna för att uppnå målen i avfallsplanen har prioriterats utifrån kostnad/besparing, miljönytta samt betydelse för att nå målen.

För att säkerställa att delmål uppnås och att beslutade åtgärder genomförs behöver detta planeras in i budget och verksamhetsplanering för respektive ansvarig nämnd och enhet. Det är viktigt att uppföljning och eventuella beslut om nya åtgärder både förankras och sker i takt med budgetprocessen för att möjliggöra en effektiv process.

Kommunstyrelsen noterar sammanställningen av klimatnytta och ekonomiska konsekvenser som redovisas i avfallsplanen, och vill framföra att en sådan sammanställning bör uppdateras kontinuerligt för att säkerställa att rätt prioriteringar görs.

Konsekvenser på stadsutvecklingen

En av inriktningarna i Nackas Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen är *Hållbar avfallshantering och återbruk*. Enligt denna ska den byggda miljön utformas så att den möjliggör en modern och miljövänlig avfallshantering. Strategin gäller för alla stadsbyggnadsprojekt som påbörjats från och med januari 2020, men avfallshantering är en viktig fråga i samtliga stadsbyggnadsprojekt. Därför är en uppföljning enligt handlingsplanen ett bra

komplement i kommunens strategiska arbete med denna fråga. Under avsnittet ekonomi i avfallsplanen bör texten justeras. Stadsutvecklingen finansieras inte av kommunalskatten, utan ska vara självfinansierande över tid i enlighet med kommunens finansiella mål.

Konskevenenser för kommunens stadsutveckling finns särskilt inom mål 2: *god service, tillgänglig insamling och engagerade Nackabor* och mål 3: *hållbar och säker avfallshantering*. Inom respektive mål finns delmål och åtgärder med särskild påverkan och kommunstyrelsens synpunkter på dessa återfinns under respektive rubrik nedan.

Mål 2 *god service, tillgänglig insamling och engagerade Nackabor*

Under mål 2, *god service, tillgänglig insamling och engagerade Nackabor*, finns flera delmål med bäring på stadsutvecklingen. Två av delmålen (2.2 och 2.3) grundas i lagkrav vilka samtliga projekt redan förhåller sig till, dels att alla hushåll har tillgång till bostadsnära insamling av förpackningar senast år 2025 och dels att avfallsutrymmen ska utformas och dimensioneras så att de möjliggör återvinning av avfallet. Under delmål 2.3 finns åtgärd 21 som handlar om avfallsutredningar i relevanta stadsbyggnadsprojekt. Eftersom detta görs under planprocessen bör det i handlingsplanen framgå att det är planenheten som är ansvarig för detta (inte exploateringsenheterna), i samverkan med Nacka vatten och avfall AB.

Av delmål 2.4 framgår att, *stationär sopsug ska prövas och möjliggöras i stadsbyggnadsprojekt*. Av planen framgår att ”stationär sopsug bedöms vara ekonomiskt motiverat när antalet anslutna lägenheter är minst cirka 500. Bostäderna behöver inte finnas inom samma kvarter eller detaljplan utan systemet kan med fördel samordnas mellan flera byggherrar och projekt. Målsättningen är att stationära sopsugar projekteras och byggs av byggherren.” Kommunstyrelsen instämmer i att sopsug kan vara ett bra alternativ men projekten måste analysera och utvärdera detta i varje specifikt fall. Målet bör således ändras till att ”*stationär sopsug ska prövas i stadsbyggnadsprojekt*”. Detta eftersom sopsug endast ska möjliggöras där så bedöms lämpligt efter prövning. Målet åtföljs av en åtgärd i handlingsplanen. Texten för denna åtgärd bör ses över och förtydligas i samråd med exploateringsenheterna.

Mål 3, *hållbar och säker avfallshantering*

Inom mål 3, *hållbar och säker avfallshantering*, finns två delmål som bedöms ha påverkan på stadsutvecklingen: delmål (3.2) *Minst 40 % av grovavfallet materialåtervinns* samt (3.5) *Avfall från bygg- och rivningsverksamhet hanteras resurseffektivt och samordnat för att minska transporter och miljöpåverkan*. I den stadsutveckling som sker i kommunen är många aktörer inblandade i såväl utbyggnad av allmänna anläggningar som bostäder, kontor och välfärdsfastigheter. I byggsektorn uppstår stora mängder blandat avfall och även massor i form av sten, grus, jord mm som behöver tas om hand, sorteras och återanvändas eller deponeras. Det är dock viktigt att notera att alla massor inte är att betrakta som avfall vilket bör förtydligas i planen.

Så som framhålls i planen finns likväl stora miljömässiga och ekonomiska vinster om schaktmassor kan tas om hand lokalt, vilket kommunstyrelsen instämmer i. Det är också kommunstyrelsens ambition att kommunen ska kunna peka ut platser som är lämpliga för masshantering, och en utredning av detta pågår. Vad gäller den specifika siffra som anges i planen avseende mängden schaktmassor är perioden som avses inte längre aktuell till följd av den reviderade genomförandeplaneringen. Förslagsvis tas siffran bort helt från avfallsplanen.

Åtgärd 28 inom målområde 3 handlar om att etablera en permanent kretsloppscentral, eftersom Boo kretsloppscentral (KLC) har tillfälligt bygglov och ligger inom ett område som ska exploateras. Kommunstyrelsen noterar att enheten för strategisk stadsutveckling tillsammans med exploateringsenheten Nacka och Nacka vatten och avfall genomför en studie av en lämplig permanent lokalisering av en kretsloppscentral i Boo. Eftersom den tillfälliga placeringen av kretsloppscentralen inte är förenlig med intentionerna i pågående stadsutvecklingsprojekt anser kommunstyrelsen att andra platser behöver utredas skyndsamt.

Även åtgärd 29, *förbättra servicen för grovavfall och sortera ut fler fraktioner till materialåtervinning*, relaterar till möjligheten att etablera en kretsloppscentral då denna åtgärd kräver ytterligare yta inom den nya kretsloppscentralen. Måluppfyllnaden av både åtgärd 28 och 29 förutsätter att en plats med tillräckligt stor markyta finns att tillgå inom Boo kommunal och att marken inte planeras för andra ändamål.

Åtgärd 38 inom målområde 3 handlar om att samordna insamling av byggavfall från olika projekt och lokala platser för insamling av byggavfall. För att genomföra detta krävs ytterligare ytor för att kunna hantera byggavfallet lokalt.

Avfallsföreskrifterna

Kommunstyrelsen vill särskilt lyfta att har skett vissa regeländringar som trätt i kraft under 2020, bland annat miljöbalken, avfallsförordningen och Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2020:6 och det är viktigt att natur- och trafiknämnden beaktar dessa i den fortsatta beredningen. I övrigt anges i 5 § att Nacka vatten och avfall AB ska informera hushållen om insamlingssystem för avfall som omfattas av kommunens ansvar. I Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2020:6 står det att kommunen ska lämna informationen till hushållen om avfallsförebyggade åtgärder. Natur- och trafiknämnden bör därför säkerställa att detta är en uppgift som kan åläggas bolaget.

Namn
Ordförande
XX-nämnden

Namn
xx direktör
XX-nämnden